

Kolorektální karcinom

Jak zvýšit šanci na přežití?

S trochou nadsázky by se dalo říci, že rakovinu tlustého střeva a konečníku mají Češi možná v genech. Příčinou by mohla být záliba v příliš tučném jídle. Přesto prevenci opomíjejí, ačkoli ve výskytu tohoto onemocnění držíme dokonce smutný evropský primát!

V našem cyklu o této nemoci s námi pokračuje MUDr. Jana Prausová, primářka radioterapeuticko-onkologického oddělení Fakultní nemocnice Motol v Praze.

Kolorektální karcinom vzniká z buněk střevní sliznice sice nejčastěji ve věku nad 50 let, ale vyskytuje se i mnohem dříve. Příčina vzniku zatím jednoznačně vysvětlena není. Jisté je, že jde o vzájemné působení vlivů genetických a vnějšího prostředí. Se zvýšeným rizikem je nutné počítat u osob, v jejichž rodině se již nádorová onemocnění vyskytla. Významnou roli má životní styl, zejména strava s nadbytkem živočišných tuků a nedostatečným množstvím vlákniny a také kouření. Většina lidí sice ví, že rakovinu tlustého střeva a konečníku, s níž patříme v Evropě na špici, lze včas odhalit testem na okultní krvácení a kolonoskopií, přesto na vyšetření nechodí. Při léčbě však jde o čas a přijít pozdě znamená riskovat život. Pak už nemusí pomoci ani nákladné léky, ani složité operace. Přitom stačí málo – trochu se hlídat a nezapomínat na prevenci.

Kdo přijde včas, vyhraje

Proč je tak důležité přijít včas? Úspěšnost léčby je přímo úměrná stadiu tohoto onemocnění. Čím dříve pacient přijde, čím menší má nádor, tím má léčba větší naději na úspěch a pacient lepší prognózu.

Až devadesátiprocentní šanci na uzdravení mají pacienti

s nádorem, který neprorůstá stěny střeva a nejsou postižené mízní uzliny, tedy v prvním a druhém stadiu.

V opačném případě, kdy nádor prorůstá celou stěnou střeva a již infiltroval i lymfatické uzliny, je úspěšnost horší a pravděpodobnost, že se po operaci choroba znovu ozve, vyšší. „Největším rizikem jsou metastázy, což jsou vlastně vzdálené dceřiné nádory, ale díky novým cytostatikům a biologické léčbě se daří i v těchto případech pacientům významně prodloužit život, řádově o roky. Dříve to byly měsíce,“ říká MUDr. Prausová.

Operace střeva zachraňuje život

Proč umírat dřív, když to není nevyhnutelné? Včas odhalená rakovina je z velké části léčitelná, ujišťují lékaři. Je však důležité při jakémkoli podezření vyhledat pomoc. Strach z diagnózy vede k opomíjení preventivních prohlídek a je hlavním důvodem, proč Češi umírají na rakovinu dříve než lidé v západní Evropě. Přitom právě nejtypičtější nádor Čechů – rakovina tlustého střeva a konečníku – patří podle onkologů mezi dobře léčitelné, pokud se ovšem přijde včas.

Mezi léčebnými metodami jsou na prvním místě chirurgické výkony. Odstraňuje se nádor i s lymfatickými uzlinami, pokud to samozřejmě je možné a nejedná se o velmi pokročilé onemocnění, kdy už pacient mívá založené metastázy v játrech a plicích. Základní snahou je provést chirurgický zákrok – resekci střeva – s dostatečným lemlem zdravé tkáně. Zdravé části střeva je většinou možné spojit. Někdy je však nutné provést tzv. kolostomii, tedy umělé vyvedení střeva břišní stěnou navenek. Pacient pak má k tělu připevněný zvláštní sáček, ve kterém se shromažďuje stolice.

(pokračování v příštím čísle)

Mgr. Miluše Vrtílková
odborná spolupráce: MUDr. Jana Prausová
primářka radioterapeuticko-onkologického oddělení
FN Motol v Praze

Střevo Tour bude pokračovat

Moje zdraví je mediálním partnerem akce Střevo Tour zaměřené na prevenci rakoviny tlustého střeva a konečníku. Jak vidí průběh kampaně ředitelka občanského sdružení Onkomaják?

Během celého putování jsme se díky kampani Střevo Tour 2010 seznámili se spoustou nápomocných a zajímavých lidí, kterým bych chtěla poděkovat za pomoc a podporu. Jsou to ředitelé a celé týmy v obchodních centrech, ale také hejtmani, primátoři, starostové a zdravotní radové v místech, která jsme navštívili. Také bych chtěla poděkovat časopisu Moje zdraví za pravidelné informování a Rádiu Impuls, které nám poskytlo cenný prostor na svých vlnách a motivovalo nás k natočení našeho prvního rozhlasového spotu.

Tento spot můžete najít na našich webových stránkách www.onkomajak.cz. Zde je také možnost přehrát si film se známým kreslířem Petrem Urbanem. Kamera ho zachytila při absolvování kolonoskopie, aby povzbudil všechny lidi, kteří mají z tohoto vyšetření obavy.

Před pár týdny jsem s naším rozhlasovým spotem obeslala všechny starosty po celé České republice a poprosila je, zda by jej mohli pustit v městských a vesnických rozhlasech. Dostala jsem zpět spoustu pozitivních ohlasů, nikdo mne neodmítl. Navíc tam, kde místní rozhlas nefunguje, nám nabídli další podporu v podobě prostoru v městských novinách či časopisech nebo v regionálních médiích. Za toto bych chtěla také velice poděkovat a věřím, že spolupráce bude pokračovat i nadále.

Co Onkomaják dělá v tuto chvíli a jak bude kampaň pokračovat? Právě plánujeme přesné termíny návštěv již předem vytipovaných míst, kde sídlí Komplexní onkologická centra (KOC), například v Hradci Králové, Jihlavě, Novém Jičíně, Českých

Budějovicích a Zlíně, znovu se vrátíme do Brna a vše odstartujeme opět v Praze, tentokrát v OC Šestka. Do tohoto „jízdního řádu“ ještě budou zařazena další místa, města, nemocnice, jež chtějí upozornit na prevenci kolorektálního karcinomu. Moc děkujeme, velice nás to těší!

Pokud jste vy, čtenáři časopisu Moje zdraví, sami navštívili maketu tlustého střeva na některé z našich zastávek nebo jste ještě nějak zaznamenali kampaň, potěší nás, když nám napíšete, jak se vám líbí či zda jsme touto osvětovou akcí dokonce napomohli k záchraně zdraví někoho z vašeho okolí.

Krásné léto a těšíme se na setkání ve 2. etapě Střevo Tour 2010, která bude zahájena začátkem září!

Pavla Freij
ředitelka o. s. Onkomaják